

Länsstyrelsen
Norrbotten

MEDDELANDE

Dnr: 9020/607.109

2020-12-08

Robertsfors Kommun

2020-12-10

Inspektion av överförmyndarverksamheten

Länsstyrelsen i Norrbottens län har inspekterat den gemensamma överförmyndarnämnden i Umeåregionen där er kommun ingår. Tillsynsprotokollet översänds till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige samt kommunens revisorer för kännedom.

Med vänlig hälsning,

Hanna Mörtberg

Överförmyndarnämnden
i Umeåregionen

Inspektion hos överförmyndarnämnden i Umeåregionen

Sammanfattande bedömning

Vid en samlad bedömning anser Länstyrelsen att Överförmyndarnämnden arbetar i enlighet med gällande lagstiftning och dess föreskrifter. Goda rutiner finns och akterna handläggs på lämpligt och rättssäkert sätt. Länstyrelsens inspektion föranleder ingen kritik.

Allmänt om inspektionen

Den 30 september-1 oktober 2020 granskade Länstyrelsen Överförmyndarnämnden, nedan överförmyndaren, i Umeåregionen vilken består av kommunerna Umeå, Vännäs, Vindeln, Robersfors, Bjuholm, Normaling och Örnsköldsvik. Överförmyndarnämndens ordförande, vice ordförande, verksamhetschefen samt juristen deltog vid inspektionen.

Av Föräldrabalken (1949:381) och Förmynderskapsförordningen (1995:379) framgår att Länstyrelsen ska inspektera överförmyndaren varje år samt att tillsynen syftar till att granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen samt även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länstyrelsen ska enligt förordningen alltid kontrollera det av överförmyndaren förda registret samt stickprovsvis utvalda akter, vilka utgör pågående och inte avslutade ärenden. Länstyrelsen har också granskat överförmyndarens omprövning av förvaltare, om arvodesbeslut skickats till huvudmän som förstår vad saken gäller, om det framgår vilka som delges beslut, om inkomna handlingar ankomststämplas och diarieförs samt vilka rutiner som finns för uttag från överförmyndarspärade konton. Granskningen avser generellt två år tillbaka i tiden.

Om länstyrelsen vid granskningen finner anledning att rikta anmärkning mot överförmyndarens handläggning, ska anmärkningen och skälen till den antecknas i protokollet. Om anmärkningen avser handläggningen av ett visst ärende, ska det anges. Länstyrelsen får ålägga överförmyndaren att inom viss tid underrätta länstyrelsen om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av en anmärkning enligt 24 § förmynderskapsförordningen.

Överförmyndarnämndens granskning av årsräkningar och lämplighetskontroller

Länsstyrelsen har vid inspektionen särskilt kontrollerat hur överförmyndaren granskar redovisningshandlingar samt vilken lämplighetskontroll som görs innan förordnande av ställföreträdare. Länsstyrelsen konstaterar att det finns enhetliga handläggningsrutiner för samtliga nämndens verksamhetskontor. Länsstyrelsen har inget att anmärka i denna del.

Tiden för överförmyndarens granskning av årsräkningar

Överförmyndaren ska, i enlighet med 16 kap. 3 § FB, granska ställföreträdarens verksamhet med ledning av bl.a. de årsräkningar som har lämnats. Denna granskning av årsräkningarna är huvudmannens garanti för att hans tillgångar används på ett sätt som är till hans fördel. Det är bl.a. därför viktigt att årsräkningarna granskas inom rimlig tid. Enligt JO är sju månader för att granska en årsräkning för lång tid, se JO:s beslut 5172-2008. Länsstyrelsen har inget att anmärka avseende överförmyndarens handläggning i denna del.

Arvodesbeslut

Av bestämmelsen i 33 § förvaltningslagen (2017:900) följer att arvodesbeslut som innebär att huvudmannen skall stå för någon del av arvodet normalt ska expedieras till huvudmannen. JO har också påtalat detta i beslut 3874-2005, 1202-2008 samt 5955-2009. JO har också uttryckt att det inte räcker med en uppmaning till ställföreträdaren att informera huvudmannen om beslutet. Huvudmannen ska tillställas ett eget exemplar av beslutet, se JO 2147-2006. För att det tydligt ska framgå att beslutet rör båda parter bör överförmyndaren upprätta en expeditionslista på eller till beslutet, istället för att bara ha ställföreträdarens adressuppgifter i adresshuvudet, se JO-beslut 1346-2006 samt 1202-2008.

I de fall överförmyndaren gör bedömningen att arvodesbeslutet av någon anledning inte ska expedieras till huvudmannen ska detta nedtecknas i en tjänsteanteckning som ska undertecknas, dateras och förvaras i respektive akt enligt 27 § förvaltningslagen.

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar länsstyrelsen att det inte är tillräckligt att det framgår av dagboksbladet om huvudman som förstår vad saken gäller och betalar hela eller delar av arvodet själv tagit del av arvodesbeslutet, se exempelvis akterna 54465, 54140. Överförmyndaren bör se över sina rutiner i detta avseende.

Övrigt

Länsstyrelsen konstaterar att det är mycket god ordning i samtliga akter, det finns välfungerande rutiner för ankomststämpling och diarieföring samt för överförmyndarens verksamhet överlag. Överförmyndaren har välfungerande rutiner för påminnelser och

vitesförelägganden och omprövningar av förvaltare. Länsstyrelsen har också noterat att överförmyndaren har mycket välfungerande rutiner för granskning av årsräkningar och hantering av eventuella anmärkningar i årsräkningar. De brister som Länsstyrelsen uppmärksammat vid inspektionen har varit av sådan karaktär att Länsstyrelsen inte funnit någon anledning att anmärka på handläggningen av de akter som granskats.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen har för närvarande handläggningskontor i Umeå samt i Örnsköldsvik. Överförmyndarnämnden har mot bakgrund av detta inkommit med två aktlistor för verksamheten. Länsstyrelsen har därför redovisat akterna för kontoren separat i listan över granskade akter.

Deltagande vid inspektionen

Inspektionen genomfördes av Hanna Mörtberg och Josefine Liljenfeldt för Länsstyrelsen i Norrbottens län. Protokollet har upprättats av Hanna Mörtberg och justerats av Josefine Liljenfeldt.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till:

Kommunfullmäktige i respektive kommun

Kommunstyrelsen i respektive kommun

Revisorerna i respektive kommun

Nyhetsbyrån Sirén

Justitieombudsmannen, JOkansli1@jo.se

Bilaga:

Lista över granskade akter

Bilaga till tillsynsrapport

Länsstyrelsen
Norrbotten

PROTOKOLL

Datum
2020-12-04

Diarienummer
203-12313-2020

4 (5)

Granskade akter överförmyndarnämnden i Umeåregionen

499
771
1375
1603
3354
3479
3547
3611
3925
4535
4773
4823
4935
4974
5032
5041
7214
10311
10312
21029
21049
21085
21101
50320
51021
51162
51881
51896
52677
54140
54169
54315
54372
54400
54465
54470
54546
55094

Länsstyrelsen
Norrbotten

PROTOKOLL

Datum
2020-12-04

Diarienummer
203-12313-2020

5 (5)

Information om protokoll för tillsyn av överförmyndaren i er kommun

Med anledning av att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige är högsta beslutande organ i kommunen får ni en kopia av Länsstyrelsens tillsynsprotokoll.

Länsstyrelsen har utifrån Föräldrabalken (1949:381) samt Förmynderskapsförordningen (1995:379) inspekterat överförmyndarverksamheten i er kommun, nedan överförmyndaren. Vid inspektionen ska länsstyrelsen granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen samt att handläggningen även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt.

Länsstyrelsen ska vid tillsynen kontrollera det register som överförmyndaren är skyldig att föra. Tillsynen ska vidare innehålla stickprovsvis utvalda akter.

Tillsynsprotokollet innehåller en sammanfattande bedömning. Det är vid denna bedömning länsstyrelsen tar ställning till om granskningen ska föranleda kritik mot överförmyndaren. Länsstyrelsen använder en tregradig kritikskala som utgörs av formuleringarna, *viss kritik*, *kritik* eller *allvarlig kritik*. För de fall granskningen inte påvisar några brister eller endast påvisar ett fåtal brister av ringa art som inte föranleder kritik framgår det istället av den samlade bedömningen.